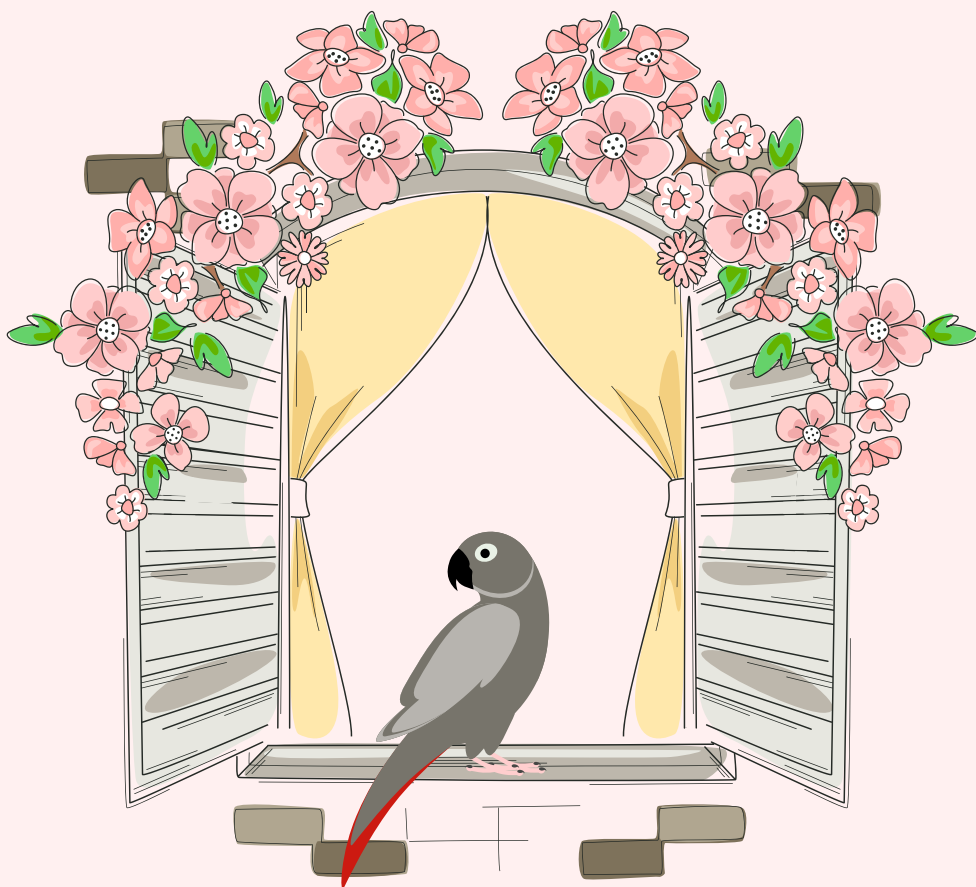

Každý den je Valentýn

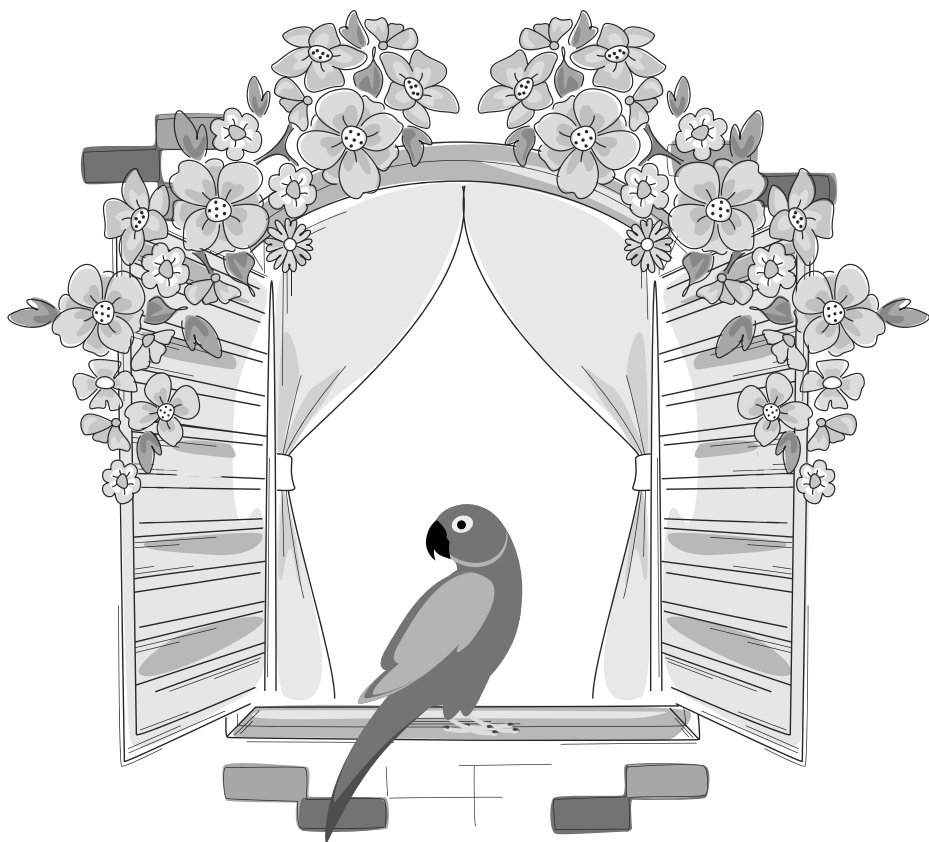
Láska kvete po celý rok

Každý den je Valentýn

Láska kvete po celý rok

Aneta Kollerová Mašková

S láskou mému milovanému manželovi

KAPITOLA PRVNÍ

Papoušek se objevil v pondělí.

Zprvu se zdálo, že to bude pondělí jako kterékoliv jiné. Vlastně jako kterýkoliv jiný den, protože Bronislava Borůvková od doby, kdy nedobrovolně vstoupila do důchodu, dny zásadně nerozlišovala, a proto se jí sem tam stalo, že se do malinké samoobsluhy nedaleko svého domu vydala v neděli, v jediný den, kdy měli zavřeno.

To pak stála před prosklenými zamčenými dveřmi, za nimiž hrála tma, levou rukou se opírala o svoji hůlku, jejíž rukojeť byla vyvedena ve tvaru ptačího zobáku, v pravé svírala nákupní vozík na kolečkách a hnědýma očima, co připomínaly podzimní kaštiny, mžourala na ceduli s nápisem „Zavřeno“. Mžourala na ni navzdory brýlím s tlustými černými kulatými obroučkami nasazenými na nose, který vypadal, jako by se z velké blízkosti seznámil se zdí a stále se z toho nárazu nevzpamatoval.

Většinou před obchodem prostála pět minut, někdy i deset, pokud nepršelo a nefoukalo, ani nijak jinak počasí nebláznilo. Jako by čekala, že její téměř nekonečná trpělivost a velké odhodlání dveře přece jen otevřou a ona si bude moct koupit čerstvý rohlík a sýr a mléko a čajové sušenky.

Když se tak nestalo, zkusila se na dveře zamračit (to uměla dokonale). Tenké linky jejího obočí, co se jako půlměsíc kle-nuly nad obroučkami a působily, jako by si je namalovala, se postupně zvedaly, jako se zvedá příboj. Nepomohlo to. Zkusila se usmát (to uměla mnohem méně dokonale, tedy velmi nedokonale). A kupodivu ani to nepomohlo. Zaťukala hůlkou

o zem, což dělala na znamení své nespokojenosti a roztrpčení. Otočila se tedy k obchodu zády, jako to on udělal jí, a šouravým krokem odkráčela zpátky domů, aby se následující den vrátila na místo činu a přátelsky si popovídala s majitelkou obchodu.

„Včera jsem se u vás zastavila,“ oznámila jí jakoby nic.

„Opravdu? Vy víte, kde bydlím?“ podivovala se majitelka a byla si jistá, že včera u ní nikdo nezvonil.

„Ne, myslím, že jsem se zastavila tady,“ hůlkou silně ťukla do podlahy. „Před obchodem.“

„Ale byla neděle. V neděli mívám zavřeno,“ opáčila majitelka a usmála se.

„To jsem taky zjistila. To, že je neděle. A že máte zavřeno,“ řekla Bronislava a vůbec to neznělo jako zavrčení.

„Vy v té tašce máte psa?“ majitelka se po tašce na kolečkách ohlédla, jelikož se jí zdálo, že zaslechla vrčet psa.

„Ne,“ zavrčela Bronislava o něco méně pronikavě.

Majitelka uchopila bednu s jogurty a začala je rovnat do regálu, jako by rozhovor s Bronislavou považovala za ukončený.

Na tom by se však s Bronislavou neshodla.

„Nic mi k tomu neřeknete?“ vypálila na ni Bronislava a její hlas rozdrnčel stěny obchodu, jako by byly z papíru. Hůlkou ťukla do podlahy. Jedna ze zrovna přítomných zákaznic se po ní ohlédla.

„Popravdě nevím co,“ přiznala majitelka a nepřestávala rovnat jogurty do úhledné řady v naději, že když se na Bronislavu nebude dívat, zmizí.

Koutkem oka se po ní podívala.

Nezmizela.

Nadechla se a usmála, aby si navodila milý výraz i tón.

„Jak jsem řekla, byla neděle. V neděli mám vždycky zavřeno. Nemůžu pořád pracovat. Někdy se chci věnovat rodině nebo

sobě,“ vysvětlila zdánlivě klidně, ačkoliv na to neměla nejmenší chuť. Ovšem taky pamatovala na to, že Bronislava byla její stálá zákaznice. A stálých zákazníků si obchodník musí cenit, protože jsou k nezaplacení a dělají mu tržby.

„A proč?“ zeptala se Bronislava.

Majitelka otázce nerozuměla.

„Co proč?“ přeptala se.

„Tak vy se věnujete rodině...“, řekla Bronislava a hůlkou klepala o podlahu. Jen o něco méně silněji než před chvílí.

„Ano, věnuju se rodině. A teď se musím věnovat i jiným zákazníkům, když dovolíte.“

Navzdory svým slovům se majitelka nepřesunula k žádnému zákazníkovi, ale zůstala u regálu s jogurty a pokračovala v jejich rovnání.

Tím přátelské poklábosení skončilo.

Ovšem zpět k onomu pondělí, kdy se objevil papoušek.

Bronislava jako obvykle otevřela oči v pět hodin ráno a byla ráda, že to bylo až v pět, nikoliv už ve čtyři, jako se jí to stalo týden předtím. To tehdy opravdu nebyl dobrý den, ale špatný od startu až do cíle. (Taky ale byla ráda, že ty oči vůbec otevřela. Přece jen oslavila sedmdesáté narozeniny a od jistého věku si člověk takovou běžnou věcí, jako je probuzení, nemůže být jistý.)

Dnes to proto vypadalo nadějněji.

Vstala, ačkoliv kolem ní se vznášela hluboká tma, kterou ještě umocnily zatažené závěsy, těžké, sametové, v barvě rubínu. Jako první hmátla po brýlích na nočním stolku. Poté naučeným pohybem vklouzla do papučí, které její seschlé nohy obemkly jako hedvábí. Dalším naučeným pohybem hmátla po květovaném županu v barvě smaragdu i po hůlce a naučenou cestou se z patra svého zeleného domu došourala do kuchyně, aniž si k tomu potřebovala posvítit. Nebo si aspoň roztáhla závěsy.

V kuchyni jako první zapnula rychlovarnou konvici, aby si uvařila čaj. To bylo na počátek dne to nejdůležitější. Dobrý, lahodný, silný čaj, který buď zahřeje, nebo ochladí, podle toho, co za roční období zrovna vládne. S mlékem, jak ho pijí Angličané. O Bronislavě to moc lidí nevědělo (o Bronislavě se toho celkově moc nevědělo), protože Bronislava o sobě nikdy moc nemluvila (a ani nemluvila o druhých), ale milovala všechno anglické. Hlavně spisovatele. Její obsáhlá knihovna, zabírající nejen velký obývací pokoj s vysokými stropy, ale i ložnici a část kuchyně i chodby i schodiště, byla přeplněná klasikou, která se dnes už moc nečte, jediné z donucení, a přitom je to taková chyba! Tolik moudrosti v tolika knihách! Tolik nadčasovosti! Tolik myšlenek, které nezestárnou!

Taky milovala divoké anglické zahrady, precizní ve své neuspořádanosti. A již zmíněný čaj. Káva jí bůhvíproč připadala francouzská – ačkoliv na tom nebylo zrno pravdy –, a proto ji nesnášela. Nesnášela totiž všechno francouzské. Kromě spisovatelů. Nebozí Francouzi! Vždy záviděli Angličanům! Většinou čaj vypila k snídani (nebo jím snídani nahradila, když v dobách pracovních spěchala), ale i k obědu a večeři. Tři čaje během jednoho dne. To když byl dobrý den. Když nastal špatný, zvládla vypít (nebo spíš musela vypít) čtyři nebo pět. Pítí čaje byl rituál. Uklidňoval. A zjemňoval všechno kolem ní i v ní.

Jsou zvyky, které by se neměly porušovat, nýbrž ctít. Nectíme zvyky našich předků a podle toho to kolem nás vypadá, řekla by Bronislava, kdyby se jí někdo zeptal.

Bronislava se po zalití čaje usadila do svého obřího ušatého křesla s bílým podkladem a velkými květinami, nohy si položila na lenošku, hůlku opřela o bok křesla, uchopila šálek horkého čaje s mlékem (nechápala, jak ho lidé mohou pít bez mléka nebo s cukrem, lidstvo se vůbec nic nenaučilo) a v poklidu usrkávala jako lady na čaji o páté.

Takto čaj usrkávala celou hodinu, po drobných doušcích, s malíčkem vztyčeným do vzduchu. Po celých šedesát minut se z křesla nehnula a koukala na zatažený závěs, jako by to byla televize. Mimochodem, tu Bronislava nevlastnila.

„Mám knihy, nic víc tedy nepotřebuju. Knihy jsou nejlepší film,“ říkávala, když se někdo podívoval nad tím, že nemá televizi, a pak se ještě víc podívoval nad její odpovědí. „Knihy. To jsou ty věci, co mají pevné desky a měkké stránky,“ vysvětlovala, kdyby dotyční netušili, co to kniha je. A podle jejich nechápavých výrazů Bronislava soudila, že tomu skutečně tak je.

Sotva dopila poslední kapku čaje, položila šálek i s podšálkem na stolek (Bronislava nikdy nepila z obyčejného hrnečku bez podšálku. Něco takového považovala za další moderní nešvar. Proto byste u ní v kredenci ani žádný hrnek nenašli.), na němž trůnila kupička různě rozečtených knih, z nichž trčely záložky, a vedle ní se tísnily květiny, které měla Bronislava rozetě po celém domě. Bronislava milovala květiny, jejich barevnost a živost, jejich dokonalou nedokonalost a opravdovost i nevтіravou vůni, ten nejpříjemnější a nejpřirozenější parfém. A měla ráda i květinové vzory, což by zřejmě nikoho podle jejího šatníku, v němž se ukrývaly šaty a halenky a sukně a saka a kabáty – to vše vyvedené pouze v látkách s květinovým potiskem, jistě nenapadlo. Zato by ho napadlo, že u ženy tak vysokého věku a staromódní povahy se dají výrazné květinové vzory označit za velkou extravaganci. Očekávalo by se totiž, že Bronislava bude ve svém stylu střídmá a nenápadná, že se zahalí do temných barev i odstínů a bude vypadat jen a pouze staře a nudně.

Bronislavě však stačilo, že do nudy se ponořil její život.

Bronislava vzala hůlku a s její pomocí – aby nemusela vstávat – roztáhla závěsy. Tahle část byla jednoduchá a Bronislava ji měla perfektně nacvičenou.

To, že by si mohla roztahování závěsů ulehčit, zůstat u toho sedět, a přitom si dopřát světlo nového dne, ji napadlo teprve nedávno, až kroutila hlavou nad tím, proč ji to nenapadlo dřív. Tehdy ji bolely nohy víc než jindy a najednou ji trklo, že by si mohla vypomocť svojí hůlkou.

Ovšem poté nastala druhá fáze, a to ta těžší. S pomocí hůlky otevřít okno. To Bronislava zatím vychytané neměla, ale když se opravdu soustředila, tak se jí to většinou podařilo.

Když si napoprvé roztáhla závěsy, chtěla kuchyni zbavit nejen tmy, ale i vydýchaného vzduchu, proto zápasila s hůlkou a kličkou. Sice jí to napoprvé trvalo dvacet minut a propotila u toho pyžamo, ale podařilo se! Klička přestala protestovat a uvolnila se.

Od té doby Bronislava celý proces zkoušela nejméně dvakrát denně, aby se zdokonalila. Vždy ráno, kdy měla nejvíc sil, a večer, kdy jich naopak měla nejméně.

Bronislava si olízla rty, zakousla se do nich, podívala se po hodinách, aby si změřila čas, a soustředila se pouze na svou ruku a hůlku.

Ruka. Hůlka. Ruka. Hůlka...

Cvak.

Klička povolila.

Bronislava se pousmála.

Mrkla po hodinách.

Deset minut. Dnes je o dvě minuty rychlejší než včera. Zlepšuje se!

Rozevřít okenice dokořán už bylo snadné. Bronislava se usmála sama nad sebou a svou šikovností.

Upřela pohled ze široce otevřeného okna, ač venku i v kalendáři vládl únor. Měsíc to byl unylý a bez jiskry, který málokoho bavil. Většinu dní nabízelo studeno a lezavo, mraky, co byly rozpité jako šlehačka nebo jako skvrna od tuše, a bezútešnou

oblohu v odstínu šedi. Byl to měsíc, který to po ozáření, barevném a provoněném prosinci neměl vůbec jednoduché a o nejmenší oblibu soutěžil s lednem. V únoru nikdo nemyslel na únor, přesněji na zimu. Všichni mysleli na jaro. Na březen a duben, na první vykouknutí slunce, na teplo, co se o ně otře.

Venku ještě spala čern a ozývala se hlavně příroda, jak jen se může příroda ve městě plném vzruchů, aut a pachů ozývat. Tedy skoro vůbec. Jen v drobných náznacích v podobě jemného ševlení listů, které zpívá svou tichou píseň, kolébavém tanci větví stromů, které prožívají svůj debut, špitání větru, co klouže mezi paneláky, nebo hlasu ptáků, jenž ozvučí den i noc.

Bronislavě se to stávalo málokdy, téměř vůbec, ale poté, co vstala z postele, znovu usnula. Kdyby neseděla v křesle s vysokým opěradlem, hlava by jí přepadla dozadu. Takhle se pouze zabořila do měkkého.

Bronislava spala s otevřenou pusou, jako by lovila mouchu. A chrápala. Na ženu chrápala jako muž. Víc jako muž. Chrápala tak silně, že to bylo z otevřeného okna slyšet až na opuštěnou ulici, kterou by to klidně probudilo.

Chrup. Mlask. Chrup. Chrup. Mlask.

Najednou se ozval sotva slyšitelný šustot a velmi jemné zaklapání.

Bronislava sebou sice trhla, ale neprobudila se. Jen obrátila hlavu na opačnou stranu a chrápala dál.

Chrup. Mlask. Mlask. Chrup.

Další šustot, jemný, jako když natřepáváte vyprané prádlo. A klapot, jako když klapete nehty o parapet.

Bronislava se tentokrát probudila. Neochotně otevřela oči, narovнала hlavu a zamžourala před sebe. V okně uviděla cosi poměrně velkého a šedého. Cosi, co vypadalo jako pták. Konkrétně jako papoušek.

Stáhla tenké obočí. Papoušek? U ní na parapetu? A v zimě? Nesmysl.

Sundala si brýle a promnula si oči. Měla by si konečně zajít na oční a požádat o silnější dioptrie. Evidentně je potřebuje.

Zadívala se i na sklíčka. Měla je umaštěná. Dýchlá na ně a vyleštila je. Opět si brýle nasadila. Zaostřila. Vystrčila bradu a celá se nahnula dopředu. Koukala na skutečného živého papouška. S perím šedým jako myš, rudými pery na ocasu, černým zobákem a očima velikosti inkoustových kapek.

Opřela se o opěradlo křesla.

To není možné, pomyslela si opět a zamračila se. Co by tu dělal papoušek? To se jí jistě zdá. Asi ještě spí. Určitě ještě spí.

Znovu si promnula oči. Znovu zaostřila. Znovu se nahnula dopředu.

Stále koukala na papouška.

„Dobrý den! Ahoj!“ promluvil papoušek skřehotavě a otřepal se.

Bronislava vytřeštila oči jako angorský králík, zaječela, a jak jí to jindy dělalo problém, hbitě vyskočila z křesla.

Papoušek jako by ji chtěl napodobit, vydal zvuk, který taky působil jako zaječení.

Bronislava zaječela ještě o oktávu výš.

Papouška to však nerozhodilo. Zůstal na parapetu.

„Dobrý den,“ zopakoval. „Ahoj. Vítám tě.“

Bronislava koukala na papouška.

Papoušek koukal na ni.

Bronislava koukala na papouška.

Papoušek koukal na ni.

„Ty jsi papoušek,“ řekla, kdyby to náhodou nevěděl.

Papoušek v odpověď vydal zvuk, který připomínal zamaskání.

„Co tady proboha děláš?“

Papouška jako by se otázka dotkla, ač nebylo jisté, jestli to byla tato otázka, nebo předchozí věta. Otočil se k Bronislavě zády a ta si pomyslela, že asi chce odletět. Papoušek si to možná pomyslel taky. Ale o minutu později se zase otočil k Bronislavě.

„Dobrý den. Ahoj,“ zopakoval. „Jak se máte?“

Bronislava byla za běžných okolností velmi zdvořilá a vychovaná (ač by nad tímto tvrzením někteří zakroutili hlavou, jako například majitelka samoobsluhy), ovšem kvůli zaraženosti z toho, že jí po parapetu pochoduje papoušek, ke všemu mluvící, na své dobré vychování zapomněla a neodpověděla na jeho otázku.

Její mlčení ale papouška neurazilo ani neumlčelo a sám si na svou otázku odpověděl.

„Mám se dobře. Děkuji.“ A jal se prozkoumávat květiny, které měla Bronislava rozmístěné na parapetu. Prozkoumával je tak, že do nich strkal hlavu, jako by se nechal lístky hladit, a kloval do nich.

„To není na jídlo,“ upozornila ho Bronislava, a kdyby mohla, přiskočila by k němu a odehnala ho. Místo toho se omezila na slovní varování.

„Budeme papat?“ optal se papoušek zaujatě, jako by Bronislava nic neřekla, a zabořil zobák do hlíny.

„Ty papáš hlínu?“ Bronislavě se tato informace nezdála, přestože o papoušcích a jejich apetitu nic netušila.

„Je to mňamka,“ odpověděl papoušek.

Bronislava to papouškovi nevěřila. Určitě ji zkušel.

„Chtěl bys papat?“ vyslala k němu nevinnou otázku.

„Budeme papat? Papat. Mám hlad. Dobrou chuť,“ skřehotal papoušek a hlavičkou se otřel o další lístek. Nebo se spíš lístek otřel o jeho hlavičku.

Bronislava vrtěla hlavou, až jí z nosu málem sklouzly brýle.

Papoušek se přestal zajímat o květiny a kouknul z okna.

„Běž ven. Běž ven,“ spustil. „Let!“

„To myslíš mě? Vypadám jako někdo, kdo umí létat?“ ozvala se Bronislava a narovнала se v zádech.

„Let! Let!“ vybídl ji papoušek.

„Nejsem letadlo!“ ohradila se Bronislava.

Papoušek ze sebe vyloudil: „Půjdeme ven. Na procházku. Je tam hezky.“

„Nikam nejdu!“ odpověděla Bronislava rezolutně a znovu zavrtěla nejen hlavou, ale i celým tělem.

„Běž ven. Běž ven,“ zopakoval papoušek, jako by se rozhodl odpověď Bronislavy ignorovat.

„Řekla jsem ti, že nikam nejdu!“ zopakovala Bronislava.

Papoušek se na Bronislavu podíval a nespouštěl z ní svoje malá očka.

„Běž ven?“ Tentokrát to znělo spíš jako otázka než oznamovací věta.

„Je teprve sedm hodin ráno, kdybys to náhodou nevěděl. Kam bychom asi tak šli?“ zeptala se papouška. A když na ni beze slova koukal, zarazila se. „Povídám si tady s papouškem,“ řekla sama sobě a posadila se zpátky do křesla.

„Je tady pěkně. Máš uklizeno,“ řekl papoušek.

„Děkuji za kompliment,“ poděkovala Bronislava vzorně.

Bronislava se chytila za hlavu. Určitě má halucinace. Nebo špatně vyleštěné brýle. Sundala si je, dýchlа nejdřív na jedno sklíčko, pak i na druhé. Nasadila si je. Nepomohlo to. Papoušek byl stále na parapetu.

Vzala tedy do ruky šálek od čaje a přičichla k němu. Nebyl ten čaj zkažený? Její citlivý nos necítil nic podezřelého. Čaji nic nebylo. Ani mléku. Zato jí určitě něco bylo. Určitě není v pořádku.

Papoušek se stále procházel po parapetu a žvatlal a hlasitě mlaskal.

„Běž ven. Běž ven. Leť!“ Nebo: „Je tady krásně. Hezky zařízené. Hezky. Hezky.“

„Co budu dělat?“ zeptala se Bronislava ticha kolem sebe.

Ticho bylo potichu.

„Dobrý den. Jak se máte?“ Papoušek měl zjevně jisté způsoby.

„Už jsi mě zdravil jednou, jestli si to nepamatuješ,“ připomněla mu. „Ale máš pravdu, že je lepší radši pozdravit dvakrát, když si člověk není jistý – nebo papoušek –, než vůbec,“ zhodnotila jeho počínání.

Bronislava zhluboka dýchala, jako by dýchala i za papouška, a trochu se zachvěla. Venkovní vzduch proudící k ní do kuchyně byl dnes opravdu studený a nevlídný a jí se vplížil pod župan i do papučí, které jinak hřály jako deka.

„Zavřu okno,“ rozhodla se.

Jenže tu byl papoušek a ona netušila, jak zareaguje. Navíc to znamenalo přiblížit se až k němu a nějak mu naznačit, aby... Aby co? Uhnul? Odletěl? Má mu to naznačit rukou? Nebo říct? Navíc najednou nevěděla, jestli by chtěla, aby opravdu odletěl, nebo ne.

„Hele, ty, chci zavřít okno,“ zkusila k němu promluvit a byla si jistá, že vlídně.

„Běž ven. Běž ven,“ zopakoval papoušek poněkolkáté.

„S tebou je těžká domluva,“ zanaříkala Bronislava a nohy ji zastudily, jako by je ponořila do ledové vody. „Nejdeme ven, už jsem ti to jednou řekla.“ Pak se zarazila. Proč mluví v množném čísle?

Bronislava vydechla a znělo to jako výdech celé čtvrti. Sáhla po hůlce, postavila se na nohy a zvažovala, co udělá. Nebo spíš *jak*. Nikdy papouška nechovala, ani jiné zvíře. Sice nějakých patnáct let žila v rodinném domě se zahradou, ale ani pes, ani kočka u ní domov nenašli. Dokonce ani rybička. A nebylo to proto, že

by Bronislava neměla ráda zvířata. Měla ráda zvířata. Ta na talíři. Nebo na obrázcích a ve filmu. A taky ta, co se pohybovala nebo žila daleko od ní. Ta u vzdálených sousedů nebo v zoo.

„Jak na tebe?“ zvažovala další postup.

Bronislava se pomalu přiblížila k oknu.

Papoušek ji sledoval.

Bronislava učinila další krok. Ocitla se téměř u papouška.

Papoušek ji nepřestával sledovat.

Bronislava stanula až u něj.

„Chceš dovnitř, nebo ven? Musíš si vybrat,“ pověděla mu velkoryse. Velkorysost vyhodnotila jako nejlepší strategii. „Je mi zima a chci zavřít okno,“ oznámila mu. „A ty taky nevypadáš jako někdo, kdo si v zimě libuje,“ hádala.

Papoušek se zobákem zabořil do křídla a poškrábal se drápem na bříšku.

Asi měla pravdu. Nebyl zimomilný.

„Takže co, už ses rozhodl? Dovnitř, nebo ven?“

„Dovnitř,“ odpověděl papoušek, jako by jí skutečně porozuměl.

„Jak myslíš,“ prohodila ledabyle, jako by jí jeho odpověď neudělala radost.

„Ven,“ změnil náhle papoušek svoji odpověď.

Bronislava stáhla tenké rty.

„Nejsi náhodou papouška? Ty zřejmě nevíš, co chceš.“ Papouška? Jak ji to slovo proboha napadlo? Jak se vůbec nazývá samička od papouška? Papoušice?

Papoušek jako by skutečně váhal a zvažoval jednotlivá pro a proti. Promenoval se po parapetu jako po kolonádě.

Bronislava trpělivě čekala, jak se nakonec rozhodne.

Papoušek odletěl z parapetu. Do kuchyně. A usadil se na jídelním stole, kde se pustil do sezobávání ztvrdlých chlebových drobků od včerejší večeře.

„Mňam, mňam,“ mlaskal a zobal. „Je to mňamka.“

Bronislava se usmála.

„Rozhodl ses sám,“ pravila rázně, aby si papoušek později nestěžoval. Podle ní na to neměl nárok. Na výběr mu dala.

„Je to mňamka,“ ozval se papoušek podruhé.

„Mňamka to byla včera,“ pravila Bronislava jeho směrem a zavřela okno. Pro jistotu zkusila klíčku, aby ji papoušek náhodou nepovolil a okno si sám neotevřel. Na večeri si dopřála poctivé sendviče namazané máslem a vyplněné osolenou a opeřenou okurkou a nakrájené na poctivé trojhránky. Sendviče vždy krájela na trojhránky. Měla způsoby. A k tomu si samozřejmě naservírovala lahodný čaj, který ji zahřál až v koříncích vlasů.

„Co teď s tebou?“ zírала na papouška, který se jí procházel po stole, na němž vedle drobečků byla položená rozečtená kniha, životopis Jane Austenové od Lucy Worsleyové, což byla dáma podle Bronislavina gusta, poněvadž zásadně oblékala jen šaty (Bronislava hlásala, že žena je žena, tudíž nemá nosit pánský kousek oblečení, tedy kalhoty, slova o tom, že kalhoty nejsou ryze pánské oblečení, neposlouchala a i v těch nejtuzších mrazech navlékala sukni.), a to výrazných barev nebo vzorů, i květinových. Když k tomu přičetla, že referovala o anglické historii, musela ji chovat v oblibě.

„Budeme si hrát,“ zaskřehotal papoušek a chtěl si pochutnat na životopisu.

Jen co Bronislava odhadla jeho plán, musela mu v tom zabránit.

Téměř přiskočila k jídelnímu stolu a vrhla se po knize, než k ní papoušek opravdu obrátil svůj zájem.

„Knihy sice jsou duševní potrava, ale klovat ani jíst je nebudeme. Ty se konzumují jen a pouze očima,“ poučila papouška. „Klidně ti z ní potom budu číst,“ učinila mu lákavou nabídku. „Znáš Jane Austenovou?“

Papoušek svou pozornost přesměroval ke květině.

Bronislava hádala, že odpověď nehledá.

„Nic neříkáš. Budu to brát jako ne. Výborně! Dozvíš se!“ naplánovala, jak bude papouška poučovat o jedné z nejinteligentnějších autorek, jaká kdy žila. Byla přesvědčená, že si ji zamiluje. Nemohlo to být jinak.

Papoušek se stále věnoval květině.

Bronislava uvažovala nad dalším postupem.

„No, asi bychom se měli jeden druhému představit,“ rozhodla se. Všechno postupně. Nejdřív práce. Potom zábava. „Já jsem Bronislava Borůvková. Jak se jmenuješ ty?“

Papoušek nereagoval. Místo prozrazení svého jména se mazlil s květinou.

„Teď mi ty musíš říct svoje jméno,“ napověděla mu, co má udělat.

Papoušek se přestal mazlit a místo toho sezobl poslední drobek, který se mu dostal pod zobák.

„Je to mňamka. Chutná.“

„Děkuji za další kompliment,“ poděkovala Bronislava. „Ale zpátky k původnímu tématu. Jak se tě mám zeptat, abys mi odpověděl?“ zeptala se ho Bronislava. A když papoušek s ničím nepřišel a Bronislava sama nic nevymyslela, rozhodla se pro nejjednodušší řešení.

„Dobře, pojmenuju tě po svém,“ upozornila ho a udělala pauzu, aby dala papouškovi příležitost k protestu.

Papoušek zamlaskal.

„Fajn. Budeš se jmenovat...“ Bronislava se pohroužila do přemýšlení. Přemýšlela a přemýšlela.

Pan Darcy? Hm, to asi ne. Edward? Nooo... Možná. Brandon? Moc nóbl. Edmund? Taky možná, ale Edward zní asi lépe. Nebo ne? A co pan Knightley? Moc dlouhé. Henry? Moc obyčejné. Frederick? To by teoreticky taky šlo.

Když vystřídala všechna mužská jména hlavních hrdinů románů Jane Austenové, přešla ke jménům hrdinů sester Bronťových. Pan Rochester? To taky ne. Heathcliff? Divočák. Rozhodně ne. Gilbert? Taktéž nevhodné.

Ha, málem by zapomněla na Elizabeth Gaskellovou! Pan Thornton? Nebo jenom John? Podívala se na papouška. Nevypadal jako John, ačkoliv netušila, jak by John měl vypadat, natož papouščí. John Thornton byl její oblíbenec. Dokonce ho někdy upřednostňovala před panem Darcym, ovšem nikdy se toto tvrzení neodvážila povědět nahlas. Ještě by ji mohl někdo slyšet.

Bude na to muset jít jinak.

Ani nevěděla, jak ji to nakonec napadlo, ale napadlo. A u toho nápadu jí zazářily oči jako prskavky.

„Budu ti říkat Bounty!“ oznámila papouškovi vítězoslavně. „A je mi jedno, jestli se ti to líbí, nebo ne. Šanci jsi měl. A promrhals ji,“ zdůraznila mu.

„Ty jsi miláček!“ pravil papoušek.

Bronislava usoudila, že se mu vybrané jméno líbí.

KAPITOLA DRUHÁ

Když Bronislavě kolem oběda zaskučelo ve vyhládlém žaludku a začala mít myšlenky na oběd, došla jí jedna podstatná věc.

Pohlédla na papouška, vlastně Bountyho, který se od doby, co k ní bůhvíodkud přiletěl, stihl projít po jejím jídelním stole, z něhož musela stáhnout ubrus, protože se mu do látky zasekávaly drápky, po všech židlích i po podlaze a lince, kde se mu podařilo vyšťourat další drobečky z přípravy včerejších sendvičů. Stihl nejen zobat, ale i trousit slůvka nebo zvuky.

Bronislava ho u všeho sledovala a poslouchala, přitom zapomněla na snídani, ale stihla vypít dva čaje a pojíst čajové sušenky.

A o to přesně šlo. I Bounty musí něco jíst a pít.

Poté, co do sebe dolila v pořadí třetí šálek čaje (dnes zřejmě padne rekord), z jedné skříně vybrala malou hlubokou misku, do níž natočila vlažnou vodu. Postavila ji na linku, kde se Bounty spokojeně procházel.

„To abys mi tu nepošel žízni,“ oznámila Bountymu, jenž se ochomýtal kolem dřezu, jako by v něm bylo kromě neumytých hrnků ukryto něco tajemného, co dosud nespátril. Stále do něj buď nakukoval, nebo vlétal.

Bounty k misce okamžitě přicupital, ale nenapil se.

„Nelíbí se ti vzor?“ vybrala bílou misku se zlatým okrajem a květinou na dně.

Bounty se zdržel hlasování.

Bronislava se poškrábala ve vlasech.

„Pij,“ zkusila mu přikázat.

Bounty se nenapil.

„Pij!“ zvýšila hlas.

Bounty opět nic.

„Pít,“ zkusila to jinak.

Ani infinitiv Bountyho nepřiměl se napít.

Bronislavu napadlo prosté vysvětlení. Bounty zatím nedostal žízeň. Nebo...

„Copak? Nerad vodu? Chceš radši čaj?“ Bronislava si totiž neuměla představit, jak by někdo – zvířata a papoušky nevyjímaje – mohl nemít rád čaj. A přesto i tito lidé chodili po světě, lidé, kteří pili čaj, jen když je přepadla bolest v krku, nebo ho nepili vůbec. A takoví byli pro Bronislavu podezřelí.

Bronislava k misce přisunula další misku, do níž nalila čaj s vůní citronu a příchutí citronu, pokud člověk použil fantazii. Byl dávno studený, a proto ho Bronislava vyhodnotila jako pro papouška vhodný.

Ani ten však Bountyho nenalákal. Místo k misce odcupital ke sporáku, jako by chtěl Bronislavě říct, že nemá žízeň, nýbrž hlad.

Bronislava proto vytáhla sendvičový chleba, kterému se běžně říkalo toustový, ovšem Bronislava přece milovala Anglii, a tak mu musela říkat sendvičový. Dva krajíce namazala máslem, nastrouhala na ně trochu okurky, tu lehce, opravdu lehce osolila a opepřila, zaklapla plátky, na talířku sendvič překrojila na poctivé trojhránky a talířek posunula k Bountymu.

„Tu máš. Dobrou chuť,“ popřála mu a sledovala, jak nebo jestli Bountyho přesvědčí, aby se aspoň najedl.

„Dobrou chuť,“ zopakoval Bounty naučeně, popošel k sendviči a sklonil k němu zobák.

„To je ta mňamka, o které pořád mluvíš,“ upozornila ho na delikatesu, již mu připravila. „Říká se tomu sendvič a pochází z Anglie. Jméno dostal podle hraběte Sandwiche, který miloval

hru v karty a další stolní hry. Aby karty nemusel odkládat, poručil si jednou steak vložený mezi chleba, aby ho mohl držet v ruce. Tak se zrodil sendvič. Tos asi nevěděš.“

Bounty zamlaskal.

„Já si to myslela,“ pokyvovala Bronislava. „I když popravdě prý to tak asi nebylo. Asi to vzniklo proto, že hrabě byl hodně zaneprázdněným úředníkem,“ pokrčila rameny. „Ale já mám radši tu historku s kartami,“ dodala vášnivě.

Bountyho zjevně zaujala, což si Bronislava vysvětlila podle toho, že po ní dvakrát hodil očkem.

„Mňamka. Mňamka. Jsi první, jsi král,“ žvatlal nad sendvičem.

„No zatím nejsi první. Ještě jsi nesnědl ani drobeček,“ kontrovala Bronislava a sama dostala na sendvič chuť.

Bounty se stále nezakousl. Místo toho na Bronislavu koukal jako na svatý obrázek, jak se říká.

„Rychle to sněz, nebo ti to sním já,“ zkusila na Bountyho jít s výhrůžkou.

Nepomohla.

Bounty se přesunul na parapet, který se zřejmě stal jeho oblíbeným místem, a střídavě zíral z okna a mazlil se s květinami natolik intimně, jako by je adoptoval.

„Ach jo, jsi jako malé dítě,“ konstatovala Bronislava. Kdyby mohla, prostě by vzala sendvič a strčila mu ho do pusy, tedy do zobáku. Ale to by asi nebyl dobrý nápad. Nechtěla na Bountyho tlačit ani ho nijak vyděsit.

Nadto existovala možnost, že Bounty nejen nemá žízeň, ale nemá ani hlad. Anebo pro něj sendvič nepředstavoval skutečnou mňamku, a když to tvrdil, chtěl být pouze uctivý.

Co vůbec jedí papoušci? Bronislava se zamyslela a na dvě kousnutí slupla jeden trojhránek. Aby ji při tom Bounty nenachytil, obrátila se k němu zády. Bude si o tom muset něco

přečíst. Nebo zajde za odborníkem, to bude nejlepší. Zajde do zverimexu!

Při tom pomyšlení se Bronislava málem zakuckala.

Zverimex!

Neměla tyto obchody ráda a vždy se jim vyhýbala. Odrazovala ji hlavně zvířata, na která tam člověk mohl narazit. A taky odpudivý pach, co se z nich linul a otrávil ulici i její nos. Jenže se bude muset kvůli Bountymu obětovat a zadržet dech. Ovšem kde je nějaký zverimex? Zapátrala v paměti a vylovila z ní zapadlou vzpomínku, že kdysi byl jeden u parku. Když uvážila svou chůzi připomínající poslední tažení, znamenalo by to pro ni hodinu, ne-li déle, jít tam a ten stejný čas utratit i zpátky. Ale taky by mohla nasednout na autobus, jehož zastávku měla přímo před domem, dojet do města a ze zastávky ten kousek, pro ni velký kousek, dojít. Asi to tak udělá.

Bože, zverimex.

Bronislava se zachmuřila. Na již vrásčitém čele přibýly další vrásky a rty se jí podivně zkroutily.

Na povzbuzení slupla druhý kousek sendviče. Jenže se tentokrát neobrátila zády a Bounty ji načapal. Jako by tušil něco zajímavého, zvedl k ní hlavu a mírně ji nahnul, jako by jí říkal: „To je moje. Já tě moc dobře vidím.“

Když si toho Bronislava všimla, přestala kousat. „No co,“ zahuhlala s pusou plnou sendviče. „Mohls to sníst ty. Ale nechtěls. Musíš být rychlejší,“ odmítla mít výčitky.

„Dobrou chuť,“ popřál jí Bounty přejícně, sotva spolkla poslední sousto.

„Pozdě,“ odušila Bronislava. „Už jsem dojedla. I v tomto musíš příště být rychlejší.“

Sotva dožvýkala, uschovala talířek do dřezu a pohlédla na hodiny. Půl jedné. Čím dřív se vydá na cestu, tím rychleji se vrátí.

„Budu muset odejít,“ ohlásila Bountymu. „Teď se jdu převléct. Půjdeš se mnou?“

Bounty sledoval, jak venku větve stromů tančí s větrem. Spustil se vítr, rozmetal listí a kradl lidem čepice.

„Beru to jako ne,“ odpověděla za něj.

S pomocí hůlky vystoupala do patra, aby se oblékla. Celý proces jí zabral čtvrt hodiny. Musela se nasoukat do halenky a sukně a svetru a kabátu. Všechno mělo květinový vzor, jak jinak. Vlasy, na krátko střižené a poctivě šedivé, si přikryla kloboučkem, taktéž květinového vzoru, ale Bronislava do něj zabodla i květinu živou. O svůj vzhled musí dbát, i když už je stará, tudíž se od ní něco takového neočekává.

Jakmile byla ustrojená, vrátila se do kuchyně.

„Jdu tedy ven,“ ohlásila Bountymu pro jistotu ještě jednou.

Bounty zrovna seděl na okraji prázdného hrnce na sporáku a nahlížel do něj, jako by jeho upřený pohled dokázal vykouzlit jídlo.

„Až se vrátím, uvařím. Domluveno?“

Bounty zaskřehotal. Bronislava to brala jako souhlas.

„Takže domluveno. Na shledanou, Bounty. Umíš říct na shledanou?“ zeptala se ho, ale popravdě nečekala odpověď.

„Na shledanou!“ překvapil ji Bounty.

Bronislava uznale přikývla.

„Nic tu nerozbij, nerozklovej, nespolkni. A já nevím, co všechno ještě. Slibuješ?“

„Jsem hodný,“ pochválil Bounty sám sebe.

„To zhodnotím, až se vrátím.“

Bronislava sice Bountymu a jeho slušnému chování věřila, dosud se projevoval jako velice vychovaný papoušek, ale jistota je jistota. Z jídelního stolu proto uklidila životopis Jane Austenové, aby Bountyho nelákal, a položila ho na stolek u křesla.

„To není nic proti tobě,“ ujistila Bountyho. „Ale budeme si v té knize číst spolu, ano?“

V předsíni si obula teplé boty s vysokým límcem i podrážkou, uchopila svoji nákupní tašku a vydala se na cestu.

Do zverimexu doputovala skoro za tři čtvrtě hodiny. Naštěstí se nemýlila a obchod pro zvířata našla přesně tam, kde si ho pamatovala, takže nemusela hledat jiný.

„Tak jo, tak se do toho pustíme,“ řekla povzbudivě sama sobě. Nadechla se, jako by to bylo naposledy, a vstoupila dovnitř.

„Dobrý den,“ řekla prázdnému prostoru a nejistě překročila práh.

Vzápětí se ozvalo bolestivé auvajs. Zpod pultu se o chvíli později vynořila černá hlava.

„Dobrý den,“ pozdravila prodavačka s vlasy jako uhel. Černý byl i její svetr a kalhoty a lak na nehtech, jako by si oblékla noc.

Bronislava se nad jejím vzezřením mírně ušklíbla. Černou považovala za barvu smutku, a tedy by ji většina lidí měla nosit jen pro určité příležitosti, ne pořád. Další nešvar, jenž se ve společnosti rozmohl. U Bronislavy byste černou neobjevili.

Prodavačka si jejího výrazu nevšimla, protože si třela místo na hlavě, do kterého se udeřila.

„Potřebuju, abyste mi poradila,“ požádala Bronislava a pokoušela se moc nedýchat, jak ji v nose dráždil puch od zvířat a krmiva a bůhvíčího dalšího.

„Pokud se to bude týkat zvířat, poradím,“ odvětila prodavačka vlídně a její protáhlý obličej dosud smršťovala bolest.

„Týká se to papouška,“ upřesnila Bronislava.

„Aha, dobře. A co potřebujete vědět?“ prodavačka se na Bronislavu poprvé pořádně podívala. Na její květinový kostýmek i květinový kabát a klobouček. Tak jako si Bronislava o prodavačce myslela, že to přehnala s černou, pomyslela si

prodavačka, že to Bronislava přehnala s květinami. A navíc asi zapomněla, kolik let má v občance. Evidentně se na ně necítila, nebo neměla cit pro módu. „Nechcete jít blíž?“ přeptala se, protože Bronislava zůstala stát u vchodu, přesně na prahu, aby eliminovala puch a mohla ho zředit čerstvým vzduchem.

„Zatím ne,“ odmítla.

Prodavačka se rozhodla, že se to nebude snažit pochopit.

„Takže co chcete vědět?“

„Vlastně všechno.“

„Koupila jste si papouška?“

„Ne.“

„Tak někdo vám koupil papouška?“

„Ani to ne.“

Prodavačka začínala být mírně zmatená.

„Tak máte vůbec papouška? Nebo si ho budete teprve kupovat?“

„Prostě mám papouška.“

„Dobře. Už ho máte. To je posun. A co je to za druh?“ zajímala se dál.

„To potřebuju vědět od vás. Vy jste odborník.“

Prodavačka se zarazila. „To jo, ale když mi řeknete jenom to, že máte papouška, tak z toho nepoznám, co je to za druh. Máte fotku?“ Jakmile prodavačka otázku vyslovila, došlo jí, že Bronislava nevypadá jako někdo, kdo by fotil mobilním telefonem. Nebo jako někdo, kdo by vůbec mobilní telefon vlastnil či používal.

Bronislava klepla hůlkou o podlahu. Zatím lehce. Nebylo by přece jen lepší Bountymu otevřít okno a vyčkat, až odletí? Možná měla tuto variantu vážně zvážit. Proč si přidělává starosti?

„Je šedý s rudým peřím na ocasu. A má černý zobák,“ popsal ho stručně.

„Tak to bude asi papoušek žako.“

„Tak asi, nebo určitě? Myslela jsem, že tu narazím na odborníka!“ pravila Bronislava pobouřeně.

Prodavačka se urazila. „Jsem odborník! Pracuju se zvířaty od dětství!“ bránila se plameně.

„To bych nehádala.“

Prodavačka se chytila pultu. „Co pro něj máte?“

„Nic.“

„Nic? Žádné jídlo? Klec? Hračku?“ zkusila vyjmenovat běžné věci.

„Nic z toho,“ kroutila Bronislava hlavou.

Prodavačku napadlo zavolat na ochranu zvířat.

„Jak dlouho ho máte?“

„Od dnešního rána.“

Prodavačka telefonát odvolala. A vyloudila v sobě obvyklou milost.

„Mám tady příručku o papoušcích. Tu byste si mohla koupit. Dočtete se v ní všechno důležité. Taky tu mám klec a bidýlko, abyste mohla mít papouška volně. Když si ho správně vycvičíte, neuletí vám. A bude potřeba taky nějaké žrádlo. Například zrní. A nějaký pamlsek, aby to měl veselé. Ale můžete mu dávat i ovoce nebo zeleninu, hlavně listovou, vhodná je brokolice,“ spustila prodavačka odborný monolog.

Bronislava si zkoušela co nejvíc věcí zapamatovat. Možná si s sebou měla vzít zápisník, její paměť kdysi bývala dobrá, ale s věkem se jí bohužel horšila. Proto si koupí tu příručku, tam jistě získá potřebné informace. A zápisník si koupí taky, aby si mohla vypisovat poznámky.

„Bude to všechno?“ ujistila se prodavačka, když namarkovala všechno podstatné, co podle ní musel papoušek mít a co nakupila na pult.

„To byste měla vědět vy,“ odtušila Bronislava rýpavě.